

Viestinnän laatumittaristo

Viestinnän laatutekijät kertovat yrityksen viestinnän vaikuttavuudesta ja tehokkuudesta. Laatumittaristosta näet, miten laatutekijät ilmenevät yrityksen toiminnassa.

A Yritysviestinnän laatutekijät

A1 SELKEYS

Käytännön seikat:

a Yrityksen antama kuva itsestään on selkeä

Selitys:

- Yritys näkyy tunnistettavalla ja erottuvalla tavalla. Halutunlaisen yrityskuvan linjaukset löytyvät viestinnän ohjeistuksista.
- Erottuvuus muista vastaavista yrityksistä on selvä.
- Työntekijöiden mielestä yritysviestinnän antama kuva vastaa todellisuutta.

b Viestinnän välineet tukevat yrityksen tavoitteita

Selitys:

- Yritysviestinnän välineet (esim. verkkosivut, vuosikertomukset, julkaisut, kampanjat) ovat riittävän monipuoliset ja ne kattavat tarvittavat alueet kuten talousviestinnän ja rekrytointiviestinnän.
- Valikoidut, tavoitteita tukevat yrityksen ydinviestit näkyvät välineissä selkeästi. Yrityksen visuaalinen ilme tukee tavoitteita ja identiteettiä, ilme on määritelty ohjeistuksessa.
- Viestintävälineiden visuaalinen ilme on yhdenmukainen. Välineet ovat selkeitä ja ymmärrettäviä ja tiedontarpeet on otettu huomioon.

A2 AVOIMUUS

Käytännön seikat:

a Mediasuhteet on hoidettu hyvin

Selitys:

- Toimittajien yhteydenottoihin vastataan nopeasti ja kattavasti
- Toimittajasuhteita ylläpidetään aktiivisesti.
- Mediassa esiintyviin virheisiin reagoidaan nopeasti suoralla yhteydenotolla.
- Yrityksen edustajat ovat saaneet mediasuhdekoulutusta.
- Mediyhteistyöstä on ohjeistus.

b Suhteet suureen yleisöön on hoidettu hyvin

Selitys:

- Yritystä on helppo lähestyä ja se on avoin kysymyksille ja keskustelulle, myös verkkosivuilla ja sosiaalisessa mediassa
- Yhteydenpito on asiakaslähtöistä, esim. sähköposteihin vastataan nopeasti.

c Suhteet viranomaisiin ja päättäjiin on hoidettu hyvin

Selitys:

- Yhteiskunnallista kehitystä seurataan aktiivisesti yrityksen kannalta tarpeellisilla tasoilla – kansainvälisesti, kansallisesti, paikallisesti.
- Ajankohtaisiin yhteiskunnallisiin kysymyksiin vaikutetaan suhdetoiminnalla.
- Tulevaisuuden kehitystä ja tiedontarpeita ennakoidaan aktiivisesti.

d Suhteet erilaisiin eturyhmiin on hoidettu hyvin

Selitys:

- Suhtautuminen eturyhmiin on ennakoivaa, ei reaktiivista.
- Viestintäsuunnitelmissa eturyhmät on huomioitu.

A3 JOHDONMUKAISUUS

Käytännön seikat:

a Yrityksen viestintä vastaa toimintaa johdonmukaisesti

Selitys:

- Talousviestintä kertoo avoimesti ja luotettavasti talouden tilasta.
- Henkilöstöviestintä tukee henkilöstöhallinnon tavoitteita.

Yrityksen oikeudelliset toimenpiteet eivät vahingoita yrityskuvaa.– Viestintävastuut ovat selkeitä.

b Eri viestintätoimenpiteet ovat johdonmukaisia keskenään

Selitys:

- Aikaisemmin tehdyt viestintätoimenpiteet ja niiden tulokset otetaan huomioon niin, että tehdyt arvioinnit ja selvitykset vaikuttavat uusiin suunnitelmiin.
- Markkinointiviestintä tukee bränditavoitteita ja sisäinen viestintä vastaa henkilöstöhallinnon tavoitteita.
- Viestintävastuut ovat selkeitä.

A4 VUOROVAIKUTTEISUUS

Käytännön seikat:

a Toimintaympäristön luotaaminen on järjestelmällistä ja se perustuu ajankohtaisten teemojen ja mahdollisten kriisien hallintaan

Selitys:

- Ajankohtaiset teemat ja mahdolliset kriisit tunnistetaan ja niitä seurataan luotauksen avulla, esim. medioissa ja sosiaalisessa mediassa
- Luotauksen tuloksia analysoidaan kattavan tilannekuvan luomiseksi.
- Tärkeiden teemojen ja kriisien analysoimiseksi on valittu vastuuhenkilöt.
- Yrityksellä on kriisiviestintäsuunnitelma ja koulutetut vastuuhenkilöt.

b Päätöksenteossa otetaan huomioon myös päätösten viestinnälliset seuraukset

Selitys:

- Kun päätöksiä valmistellaan, yrityksen johto keskustelelee asiasta viestinnän kanssa.
- Yrityksen johto huomioi toimenpiteiden viestinnälliset seuraukset osana päätöksentekoprosessia ja viestinnän asiantuntijoiden avustuksella.

A5 VAIKUTTAJUUS JA KUSTANNUSTEHOKKUUS

Käytännön seikat:

a Yrityksen ulkoista mielikuvaa sidosryhmien parissa seurataan säännöllisesti

Selitys:

- Ulkoisen mielikuvan arvioivat keskeiset sidosryhmät.
- Seuranta kattaa mielikuvat, vaikutelmat, mielipiteet ja mieltymykset.
- Yritysjohdolla on käytössä viestinnän tutkimustuloksia yrityksen toiminnan kehittämisessä.

b Viestintä on vaikuttavaa ja kustannustehokasta

Selitys:

- Yrityksen kannalta tärkeitä kysymyksiä seurataan viestinnän tutkimuksilla.
- Viestintävälineiden vaikutusta mitataan ennakko- ja jälkitutkimuksilla
- Kokemuksista opitaan ja käytäntöjä kehitetään opitun perusteella.
- Yhteistyökumppaneiden käyttö on tarkoituksenmukaista ja kustannustehokasta.

B Markkinointiviestinnän laatutekijät

B1 SELKEYS

Käytännön seikat:

a Brändin asemointi on selkeä

Selitys:

- Brändi esittäytyy tunnistettavalla, erottuvalla ja omaleimaisella tavalla verrattuna muihin brändeihin.
- Brändin asemointi on määritelty brändikäsi kirjassa (tavoitteet, lupaus, viestintä, tyyli, visuaalisuus).
- Ylin johto tukee bränditavoitteita.
- Brändin asemaa arvioidaan säännöllisesti.

b Viestintätoimenpiteillä on korkea huomioarvo ja ne johtavat toimintaan

Selitys:

- Brändin tunnettuuden lisäämiseksi käytössä on tarkoituksenmukainen valikoima viestintävälineitä.
- Välineet kohdistuvat oikeisiin kohteisiin, esim. jakelukanaviin ja asiakkaisiin.
- Välineet kattavat esim. mainoskampanjat, hankkeet sosiaalisessa mediassa ja tiedot verkkosivuilla.
- Viestintävälineet ovat tunnistettavat, ne erottuvat ja niillä on mitattavaa vaikutusta.

B2 AVOIMUUS

Päättä, mitkä sidosryhmät ovat tärkeitä jakelulle ja myynnille (alla kaksi esimerkkiä). Päättä sitten kunkin sidosryhmän kohdalla, onko suhde hoidettu hyvin. Esimerkiksi, onko yrityksessä myynti- tai yhteyshenkilöiden mitoitus, osaaminen ja resurssit sopivat. Onko yhteydenottomahdollisuuksia, -tiloja ja -palveluita saatavilla? Onko tutkittu, miten sidosryhmät arvioivat tapaa, jolla suhdetta ylläpidetään?

Käytännön seikat:

a Suhteet loppuasiakkaisiin on hoidettu hyvin

Selitys:

- Asiakastytyväisyyttä tutkitaan monipuolisesti ja asiakkaiden tarpeet viedään toiminnan kehittämiseen.
- Suurten asiakkaitten ja asiakasyhteisöjen kanssa tehdään yhteistyötä.
- Asiakassuhteita tuetaan erityisin toimin, esim. asiakkuuksien hallinnan järjestelmillä ja puhelinpalvelulla, sekä erityisin välinein, kuten kanta-asiakkuusohjelmissa, asiakaslehdillä ja tapahtumilla.

b Suhteet jakelutiehen on hoidettu hyvin

Selitys:

- Jakelutiehen kuuluville sidosryhmille kuten jakelijoille, jälleenmyyjille, välittäjille ja muille kumppaneille on oma viestintäsuunnitelma ja yhteistyötä heidän kanssaan tutkitaan säännöllisesti.
- Suhteita tuetaan kumppanitoimenpiteillä, kuten yhteistyö asiakkuuksien hallinnassa, toimitilat kumppaneille, myynninedistäminen, kanta-asiakkuusohjelmat ja tapahtumat. Toimenpiteiden vaikuttavuutta tutkitaan säännöllisesti.

B3 JOHDONMUKAISUUS

Käytännön seikat:

a Vuoropuhelu markkinoinnin sekä tuotteiden ja palvelujen kehittämisen välillä on jatkuvaa

Selitys:

- Viestintä on linjassa tuoteominaisuuksien, pakkausten, jakelun ja hinnoittelun kanssa.
- Tuotteiden ja palvelujen kehittämisen vastuuhenkilöiden kanssa tehdään yhteistä kehitystyötä.

b Yhteistyökumppaneiden toiminta ja viestintä on linjassa yrityksen viestinnän kanssa

Selitys:

- Yhteistyökumppaneidin ja alihankkijoihin ollaan tiiviissä yhteydessä.
- Ohjeistuksissa brändin tavoitteet kerrotaan selkeästi.

c Viestintätoimenpiteet ovat keskenään johdonmukaisia

Selitys:

- Viestinnän toimenpiteet rakentuvat aikaisemmille toimenpiteille, joiden tulokset vaikuttavat suunnitteluun.
- Verkkoviestinnän ja sosiaalisen median vuorovaikutteisuus on huomioitu viestintästrategiassa.
- Arvoketjussa tapahtuvaa yhteistyö kumppaneiden kanssa vaikuttaa aktiivisesti viestinnän kehittämiseen.
- Markkinointiviestintä toimii yhteistyössä yritysviestinnän kanssa. Markkinointiviestinnän avainhenkilöt suunnittelevat esim. sisäistä brändiviestintää yhdessä sisäisen viestinnän kanssa.

B4 VUOROVAIKUTTEISUUS

Käytännön seikat:

a Ympäristöluotaus perustuu markkina-analyysiin

Selitys:

- Markkina-analyysi ohjaa brändien asemointia suhteessa asiakkaisiin ja kilpailijoihin.
- Kilpailijoiden viestintää seurataan aktiivisesti.

b Ympäristöluotaus perustuu kuluttaja/asiakaskäyttäytymisen seurantaan

Selitys:

- Kuluttajakäyttäytymisen muutoksia seurataan tietokantoja käyttäen, mediaseurannalla, kuluttajapaneeleilla ja sosiaalisen median avulla.
- Asiakkaiden valitukset osataan hyödyntää tuotteiden, palvelujen ja viestinnän kehittämisessä.
- Kriisiviestinnän suunnitelma on käytettävissä ja henkilöstöä on valmennettu esimerkiksi tuotteen poisvetoon markkinoilta tai kun syntyy jokin muu tuotteisiin liittyvä kriisi.

B5 VAIKUTTAUUS JA KUSTANNUSTEHOIKUUS

Käytännön seikat:

a Brändimielikuvaa seurataan säännöllisesti

Selitys:

- Asiakkaat ja jakeluketjun kumppanit arvioivat säännöllisesti brändimielikuvaa.
- Mielikuvien lisäksi tutkimus tarkastelee brändin asemaa suhteessa kilpailijoihin.
- Tutkimustuloksia käytetään viestinnän ja muiden markkinointitoimenpiteiden suunnitteluun.

b Toimenpiteillä on mitattavaa vaikutusta ja ne on toteutettu kustannustehokkaasti

Selitys:

- Aiemmistä toimenpiteistä osataan oppia ja toimenpiteet suunnataan niihin, joilla on suurin vaikuttavuus.
- Toimenpiteiden suunnittelu ja tuotanto, tutkimus sekä mediatilan ostaminen on kustannustehokasta.

C Sisäisen viestinnän laatutekijät

C1 SELKEYS

Käytännön seikat:

a Sisäisen viestinnän toimenpiteet ovat henkilökunnan mielestä selkeitä

Selitys:

- Henkilökunnalla on selkeä kuva yrityksestä ja sen tavoitteista.
- Henkilökunta saa riittävästi ymmärrettävää tietoa yrityksen toimintaperiaatteista ja työhön liittyvistä tehtävistä.
- Henkilökunta on mukana sisäisen viestinnän ja välineiden kehittämisessä, esim. intranetin ja sosiaalisen median kehittämisessä.

b Sisäisen viestinnän välineet ovat käyttäjäystävällisiä

Selitys:

- Sisäisen viestinnän välineet, esim. intranet, ovat käyttäjäystävällisiä.
- Viestintä on ajantasaista.

C2 AVOIMUUS (Organisaation sisäinen ympäristö)

Käytännön seikat:

a Sisäinen viestintä vahvistaa henkilöstön sitoutumista

Selitys:

- Viestintä vahvistaa sitoutumista yritykseen ja sen tavoitteisiin.
- Viestintätoimet kannustavat vuorovaikutteisuuteen ja ruohonjuuritasolta lähtevään viestintään.

b Yrityksen viestintähenkilöt tukevat muutosjohtamista

Selitys:

- Yrityksen johto käyttää säännönmukaisesti viestintähenkilöitä neuvonantajina muutosprosesseissa.
- Viestintää käytetään tehokkaasti ja vuorovaikutteisesti muutosprosessien eri vaiheissa.
- Viestinnän yhteistyökumppaneiden rooli muutosprosesseissa on selkeä.

C3 JOHDONMUKAISUUS

Käytännön seikat:

a Sisäinen viestintä on linjassa henkilöstöhallinnon tavoitteiden ja toimenpiteiden kanssa

Selitys:

- Viestinnän yhteydenpito henkilöstöhallintoon on jatkuvaa.
- Muutosprosessien aikana sisäisen viestinnän ja esimiesviestinnän kesken tehdään yhteistyötä.

b Sisäisen viestinnän eri toimenpiteet ovat johdonmukaisia keskenään

Selitys:

- Sisäisen viestinnän toimenpiteet rakentuvat aikaisemmille toimenpiteille. Aikaisemmin tehdyt viestintätoimenpiteet ja niiden tulokset otetaan huomioon niin, että tehdyt arvioinnit ja selvitykset vaikuttavat uusiin suunnitelmiin.
- Henkilöstölle tiedottamisen ajoitus on suunnitelmallista suhteessa talousviestintään ja mediasuhteisiin.
- Henkilökunta tietää, miten he voivat osallistua sosiaaliseen mediaan yrityksen asioissa.
- Henkilökunnalle tiedotetaan ulkoisen viestinnän toimenpiteistä, esim. mainoskampanjoista
- Kriisiviestinnässä henkilökunnalle on oma suunnitelma, myös jälkihoidon näkökulmasta.

C4 VUOROVAIKUTTEISUUS

Käytännön seikat:

a Viestintätaidot kannustavat vuorovaikutteisuuteen

Selitys:

- Viestintätaidot ovat osa johtajien ja asiakaspalvelutehtävissä työskentelevien koulutusta ja arviointia.

b Sisäinen viestintä rohkaisee keräämään ja jakamaan tietoa toimintaympäristön muutoksista

Selitys:

- Työntekijät on valmennettu keräämään ja jakamaan tietoa toimintaympäristön kehityksestä.
- Yritys pystyy tehokkaasti hyödyntämään työntekijöiltä saadun tiedon.

C5 VAIKUTTAUVUUS JA KUSTANNUSTEHOIKUUS

Käytännön seikat:

a Sisäistä viestintää auditoidaan

Selitys:

- Sisäisen viestinnän tuloksia ja menetelmiä arvioidaan.
- Sisäisen viestinnän välineet arvioidaan auditoinnin yhteydessä tai muilla tavoilla.

b Yrityksen sisäinen imago työntekijöiden parissa mitataan säännöllisesti

Selitys:

- Sisäisellä imago tutkimuksella arvioidaan, kuinka henkilökunta näkee yrityksen.
- Mittauksessa kartoitetaan mielikuvatekijät, konkreettiset asiat ja toivomukset.
- Tämä tutkimus voi olla myös osa laajempaa työtyytyväisyystutkimusta.

D Viestinnän organisoinnin laatutekijät

D1 SELKEYS

Käytännön seikat:

a Viestinnän tavoitteet on selkeästi määritelty

Selitys:

- Viestinnän tavoitteet eri osa-alueilla on määritelty.
- Ylin johto tukee viestinnän tavoitteita.

b Viestinnän rooli liiketoimintatavoitteiden tukemisessa on selkeä

Selitys:

- Tavoitteista käy selvästi ilmi, kuinka viestintä tukee yrityksen toimintaa. Esimerkiksi kuinka viestintä tukee taloudellisia ja mielikuvatavoitteita.
- Viestintä nähdään johtamisen työkaluna, eikä vain viestävälineiden kokonaisuutena.
- Viestintävastuut ovat selkeät.

D2 AVOIMUUS

Käytännön seikat:

a Viestintä on kiinteä osa yrityksen toimintaa kaikilla toiminnan alueilla

Selitys:

- Viestintähenkilöt tuntevat yrityksen toimintaperiaatteet ja kulloinkin polttavimmat kysymykset.
- Ylin johto ja keskijohto tuntevat viestinnän mahdollisuudet ja rajoitukset.

b Viestinnällä on suora yhteys yrityksen johtoon

Selitys:

- Viestinnän johto ottaa osaa yritysjohdon palavereihin.
- Yrityksen viestintäkäytännöt ovat tehokkaita, esimerkiksi viestinnällä on suora yhteys yrityksen johtoon.

c Ylin johto ottaa aktiivisesti osaa viestintään

Selitys:

- Ylin johto pitää viestinnän johtoa yhteistyökumppaninaan.
- Ylin johto ottaa aktiivisesti osaa viestintään ja viestintä tukee johtoa.

D3 JOHDONMUKAISUUS

Käytännön seikat:

a Viestinnän periaatteista päätetään yhteistyössä viestintäyksikön ja muiden yksiköiden kanssa

Selitys:

- Viestintäyksikkö ja muut yrityksen yksiköt ja osastot sopivat viestinnän asioista keskenään.
- Viestintäyksikön ja yksiköiden viestintävastuut ja tehtävänjako ovat selkeät.

b Viestinnän periaatteista sovitaan viestinnän eri osa-alueiden kesken

Selitys:

- Yritysviestinnän, sisäisen viestinnän ja markkinointiviestinnän välisestä työnjaosta ja vastuista on sovittu.
- Kaikkia viestinnän osa-alueita koskevista yhteisistä asioista on sovittu ja niistä on ohjeistus. Näitä ovat esim. viestinnän tavoitteet, yrityksen identiteettirakenne ja sen määrittämä visuaalinen ohjeistus.

c Yhteistyöhankkeiden viestinnästä on sovitut pelisäännöt

Selitys:

- Pelisäännöissä on sovittu, miten viestitään, kun toimitaan yhteistyössä muiden organisaatioiden kanssa. Näitä ovat esim. julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuudet sekä kriisitilanteet.
- Pelisäännöt voivat koostua muun muassa työskentelytavoista ja visuaalisesta ohjeistuksesta.

D4 VUOROVAIKUTTEISUUS

Käytännön seikat:

a Palautetta käytetään viestinnän uudistamiseen

Selitys:

- Viestintäyksikön käytössä on tiedonhallinnan järjestelmä, jossa tieto säilyy henkilömuutoksista huolimatta. Viestintäyksikkö oppii aiemmasta kokemuksesta eikä keksi pyörää uudelleen.
- Yksittäisen viestinnän asiantuntijan osaamisen kehittäminen tukee yksikön ja yrityksen kehittymisen tavoitteita.

b Tiedon vaihtamiseen ja sisäiseen vuorovaikutukseen panostetaan

Selitys:

- Yrityksen yksiköt ja osastot osaavat hyödyntää viestintäyksikön tietotaitoa.
- Sosiaalisen median muutokset huomioidaan viestintäsuunnitelmia tehtäessä.
- Eri viestinnän osa-alueiden ja yksiköiden viestintähenkilöt jakavat kokemuksiaan.
- Viestintähenkilöiden vuorovaikutuksen laatua ja sisäistä vuoropuhelua kehitetään.

D5 VAIKUTTAJUUS JA KUSTANNUSTEHOIKKUUS

Käytännön seikat:

a Viestinnän johtamisen laatua arvioidaan säännöllisesti

Selitys:

- Viestinnän johtamisen laatua arvioidaan esim. tämän tapaisella laatumittaristolla.

b Viestinnän vaikuttavuutta tutkitaan

Selitys:

- Viestinnän vaikutuksia tutkitaan sen tehostamiseksi.
- Tutkimus sisältää viestintätoimenpiteiden ja -välineiden esi- ja jälkitestauksen.

c Yrityksen viestinnälle ja viestinnän henkilöstölle on asetettu selkeät tavoitteet

Selitys:

- Työskentely on suunnitelmallista: nopeasti muuttuvassa ympäristössä suunnitelmat eivät voi olla aina yksityiskohtaisia, mutta ne luovat puitteet, joiden sisällä toimenpiteitä työstetään vaiheittain.
- Asioiden tärkeysjärjestystä pohditaan riittävän usein ja pohdinta perustuu aiempaan kokemukseen.

d Viestinnän organisointi tähtää vaikuttavuuteen ja toimintatavat ovat kustannustehokkaita

Selitys:

- Yrityksen viestinnän omien henkilöresurssien ja yhteiskumppaneiden käyttö on kustannustehokasta.
- Viestintävälineiden valinnoissa ja hankinnoissa pyritään kustannustehokkaimpiin vaihtoehtoihin.